

Nacijska katastrofa raste od ure do ure

Pomembna izjava dr. Furlana o vojaških in političnih uspehih partizanske vlade

Zamejni režim v Kairu umira naravne smrti, izjavlja predsednik jugoslovenskega odbora v Londonu

LONDON, 2. januarja (A. N. A.). — Prof. dr. Boris Furlan je izrazil danes, v teku intervjuja z Overseas News Agency, svoje prepričanje, da bo Jugoslavija popolnoma osvobodjena v teku leta 1944, in sicer pred vsem po svoji lastni zaslugi. Dr. Furlan je bivši jugoslovanski minister za vzgojo in predsednik nedavno ustanovljenega zedinjenega komiteja južnih Slovanov, ki podpira narodni osvobodilni pokret v Jugoslaviji.

Prof. Furlan, ki je Slovenec, je dejal, da dokazujejo dosedanja uspehi osvobodilnega pokreta in vlade dr. Ivana Ribarja in maršala Tita (Josipa Brozovića), ne le, da so ti prvaki modri politiki, temveč tudi "visoko stopnjo političnega razumevanja narodov Jugoslavije".

Izjavil je, da so dosegla že prva dejanja provizorične vlade Tito-Ribar mnogo več v par dneh, nego vse, kar je storila jugoslovanska vlada v teku 23 let upravljanja v mirnem času, ker so položili temelje za bodoči razvoj jugoslovanskega ljudstva.

NOVI GROBOVI

MARGARET SNELLER

Po kratki in mučni bolezni je preminila Margaret Sneller, rojena Panian, stara 58 let, stanujoča na 1222 E. 73 Pl. Rojena je bila v selu Velike Drage na Hrvaškem, odkoder je prišla v Ameriko pred 40 leti. Bila je članica društva sv. Josipa št. 99 H. B. Z., društva štev. 84 W. C. in podružnice št. 25 S. Z. Z. Tudi zapuščila soproga Matt, hčer Margaret, sinove Stanley, Pvt. Lawrence, ki se nahaja v Afriki, in Sgt. George, ki se nahaja na aleutskih otokih v Alaski, brata Sam v Colorado, in brata Johna v Michiganu, ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v torek ob 1:30 uri popoldne iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., na Highland Park pokopališče.

JOSEPH ZUPANČIČ

Pogreb Josepha Zupančiča, o čigar smrti smo v soboto poročali, se bo vršil v torek ob 8:15 uri zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče, v družinsko grobnico.

MILDRED TAYLOR

Kot smo v soboto poročali, je v petek večer preminila v Mestni bolnišnici Mildred Taylor, rojena Sekulich, stara 31 let. Stanovalec je na 872 E. 139 St. Pokojnica je bila rodom Hrvatice ter je bila rojena v Clevelandu. Tu zapuščala žaluječega soproga Williama, hčerko Dolores, očeta Johna, tri brate: John Selick, Pfc. Peter, in Pvt.

Ubežni predsednik Litvinske umrl v požaru v Clevelandu

Včeraj okrog 9. ure popoldne je umrl v Clevelandu ubežni predsednik litvinske republike, 69-letni Antanas Smetona, ki je zadnji dve leti živel v podstrešnem stanovanju dvonadstropne preproste hiše na 11596 Ablewhite Ave., kjer je iz nepojasnjenega vzroka nastal požar. Medtem ko je bila njegova žena rešena živa, pa je bil Smetona zaduščen od dima in plina, predno so mogli ognjegašci do njega.

Bivši predsednik je ravno okreval od influence, in v soboto je bil prvič zunaj. Včeraj popoldne se je imela na njegovem domu vršiti konferenca delegatov litvinskih organizacij iz New Yorka in Chicaga, ki je imela napraviti načrt kampanje za restoracijo litvinske samostojnosti.

Zbežal v Nemčijo

Pokojni Smetona je po okupaciji Litvinske od strani Rdeče vojske zbežal v Nemčijo, odkoder je preko Portugalske in Brazilije došel v Zedinjene države in se nastanil v Clevelandu. Rusija je medtem na Litvinskem izvedla plebiscit, pri katerem se je 99 odstotkov prebivalcev izreklo za vključenje dežele v Unijo sovjetskih republik.

Smetona in njegovi pristaši trdijo, da plebiscit ni bil izraz svobodne volje ljudstva, ker se je vršil, ko se je dežela nahajala pod okupacijo ruske armade.

Kakor znano, so Litvinci kot tudi Latvijci in Estonci do boljševiške revolucije spadali pod Rusijo.

Sinova družine rešena

V drugem nadstropju iste hiše kjer je stanoval ubežni predsednik, je bival njegov sin Julius s svojo ženo in dvema malima otrokoma, ki so vsi ušli na prosto brez vsakih poškodb. Sin je zaposlen kot navaden delavec v tovarni Standard Tool Co.

Ko so prihiteli ognjegašci, so našli Smetonovo ženo v drugem nadstropju, medtem ko se je njen mož očitno vrnil v podstrešno stanovanje, da dobi težko suknjo iz kožuhanine. Morali so jo s silo odvesti na prosto. V podstrešju se je medtem požar razširil, in ko so ognjegašci končno plamene spravili pod kontrolo in se vrnili v hišo, je bil Smetona najden na tleh kuhinje v stanovanju svojega sina v drugem nadstropju. Glavo je imel pokrito s suknjo, toda bil je že mrtev. Poklicano je bilo rešilo moštvo, čigar trud pa je bil zastonj.

Izvor ognja ugotovljen

Načelnik ognjegaškega bataljona Thomas O'Brien je izjavil, da je požar v hiši nastal radi preveč zakurjenega forneza v kleti, ki se je potem skozi cevi razširil po hiši. Škoda na hiši znaša \$5,000, na opremljenosti pa \$1,000.

Pogrebni obredi za ubežnim predsednikom se bodo vršili v četrtek v pogrebem zavodu Wilkels na 6202 Superior Ave. Truplo bo tukaj položeno v mavzolej, po vojni pa ima biti poslano nazaj na Litvinsko.

AMERIŠKI BOMBNIKI NAD MARIBOROM

Leteče trdnjave so bombardirale veliko nacijsko tovarno letal v Sloveniji

ALŽIR, 8. januarja. — (Poroča "New York Times") — Leteče trdnjave 15. ameriške zračne sile so včeraj gonesle zračno ofenzivo v sredozemlju do nemških pozicij 12 milj južno od avstrijske meje in 40 milj zapadno od ogrske meje.

Tarča letelcev trdnjav je bila od Nemcev vodena tovarna za izdelovanje letal v Mariboru. Nič manj kot 50 nemških bojnih letal si je zamenjalo prizadevanje, da bo odvrnilo napadalo silo od stresenja bombnega tovara na določeno tarčo.

Noben bombnik izgubljen

V besni zračni bitki so bili zbiti na zemljo trije nemški aeroplani in bombniki so dobro pogodili svojo tarčo navzlic slabemu vremenu. Tri bojna letala, ki so spremljala leteče trdnjave, so bila v bitki zbita, toda izgubljena ni bila niti ena leteča trdnjava.

To je bilo prvič, da so ameriški bombniki prišli tako blizu Ogrske, in pričakuje se, da bodo kmalu sledili napadi na razna madžarska mesta.

Napad na Reko

Druga skupina ameriških težkih bombnikov, spremljana od bojnih letal, je na isti dan vporabila napad na kolodvor v Reki. Tu so Amerikanci naleteli na samo pet nemških obrambnih letal ter so enega zbili, enemu pa zadali poškodbe.

Amerikanci niso pri napadu utrpeli nobene izgube.

Slovenski vojak umrl v Italiji

Mrs. Helen Branisel, bivajoča v Masontown, Pa., preje pa na 19607 Arrowhead Ave., je bila dne 29. decembra obveščena, da je nekje v Siciliji umrl njen sin Pfc. Alvin Zadel, Prvotno je bila obveščena, da je resno bolan, drugo obvestilo pa je poročalo, da je umrl 1. decembra. Pokojni mladenič je bil rojen v Masontown, Pa., ter je bil 25 let star. Marca meseca bi bilo tri leta, odkar je bil vpoklican v vojaško službo. V Clevelandu se je nahajal 10 let. Poleg žalujoče matere zapuščala dva brata, Tony in Frank, ter sestro Stello. Bodi mu ohranjen časten spomin, preostali pa na naše sožalje!

Skuša se odložiti vpoklic očetov

V soboto je gen. Lewis B. Hershey, direktor za obvezno vojaško službo, izdal odredbo, da se od 1. februarja naprej zavrne vse prošnje za začasno oprostitev od vojaške službe za vojske moške, stare 22 let ali manj, ki niso očetje, ne glede

Nacijska linija pri Cassinu upognjena

ALŽIR, 9. januarja. — Tukaj je bilo danes naznanjeno, da sta ameriška in britska pehota na italijanski fronti po ostrih bojih upognili močno nacijsko obrambno linijo pri Cassinu. Zavezniške čete so zavzele eno tretjino šest milj globoke nemške obrambne zone ter vrgle nazaj močne nemške protinapade.

Zavezniške sile so tekom svojega napredovanja zavzele selo Guisto, ki leži ob vznožju hriba eno miljo od trga Cervaro.

70 milj od Rima

Gorski teren, ki je podoben terenu, v kakršnem so se pred tremi leti borili Grki in Italijani v albanskih gorah, je bil priča besnih bojov, ko so Nemci ponovno vrgli v bitko svoje rezerve, da ustavijo zavezniško prodiranje na 10-miljski fronti proti Cassinu, močni nemški utrdbi, ležeči 70 milj južno od Rima.

Peta armada je navzlic težkim izgubam vrgla nacije iz globokih jarkov in s hlodi zavaranih lukenj, in zadnja poročila z bojne linije pravijo, da so prednje postojanke zavezniških sil sedaj oddaljene samo 4 milje od Cassina.

Letalska sila aktivna

Zavezniška letalska sila v Sredozemlju je tekom zadnjih 24 ur vporabila velike napade na letalsko tovarno v Reggio Emilia v severni Italiji, na nemške postojanke v Jugoslaviji in razne nemške tarče v južni Franciji.

Naši fantje-vojaki

Na petnajst dnevnem dopustu se nahaja Pvt. Anton Aulin, sin Mr. in Mrs. Anton Aulin, 1185 E. 172 St. Prišel je z Fort Lewis, Wash. Njegov vojaški naslov je: Pvt. Anton Aulin, 35530637, Camp 1735, Tank Bn., Fort Lewis, Wash. Sedaj ga prijatelji lahko obiščejo na zgornjem naslovu.

Na kratek dopust je prišel korporal Stanley Kerševan, sin družine Mr. in Mrs. Stefan Kerševan, 1285 E. 55 St. Na svoje službeno mesto se vrne v sredo večer. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo. Njegov vojaški naslov je: Cpl. Stan Kerševan, 35529838, 640 Q. M. Co., Camp Gordon, Johnston, Fla.

na to, kakšno delo opravljajo v civilnem življenju.

Smatra se, da se v tej skupini nahaja okrog 118,000 mladih moških. Poglavitni namen odredbe je, da se kolikor močnejše zavleče vpoklic mladih moških, ki so očetje, toda naborni odbori v Clevelandu pravijo, da bo praktični učinek odredbe v tem pogledu zelo majhen, kajti v celem mestu se bo na ta način dobilo samo 1,300 novih vojakov, dočim ko se jih potrebuje trikrat toliko, da se zadosti predpisani kvoti.

Rdeča vojska v Ukrajini pred odločilnim udarom

Nemške sile v dnjeprskem kolenu stoje pred zajetjem in uničenjem

Nemški vojaški polom v Ukrajini raste od ure do ure. Kakor poroča Henry C. Cassidy, "Associated Press" korespondent v Moskvi, je iz vesti s fronte razvidno, da bosta prva in druga ukrajinska armada Rdeče vojske vsak čas zadržnili zanjko okrog sto tisočev Nemcev, ki se nahajajo v 80 milj globokem žepu med Smelo in zapadnim bregom Dnjepra.

Prva armada gen. Nikolaja Vatitina prodira skozi Buki proti jugu, medtem ko je druga armada gen. Ivana Koneva prodrla že preko Aleksandrovke. Razdalja med omenjenima točkama znaša samo 75 milj.

V trenutku, ko se zaprejo klesče ruskega obkoljevalnega manevra, bodo presekanje štiri železniške proge, katere naciji krvavo potrebujejo v svojem obupnem begu proti zapadu.

Nad pol milijona Nemcem preti uničenje

Moskovske vesti pravijo, da silna nemška armada, ki broji od 500,000 do 750,000 mož, stoji na pragu skoro neizogibne katastrofe, in ta vtis potrjujejo tudi poročila iz nevturalnega Stockholma, odkoder se javlja, da zadnje vesti iz Berlina priznava, da se položaj v Ukrajini skoro lahko smatra "za kaotičen".

V enakem tonu poroča od nacijev kontrolirani radio v Parizu, ki omenja veliko vznemirjenje, ki se polašča Nemčije z ozirom na bliskoviti razvoj vojaške situacije na vzhodni fronti. Vojaški komentator na pariškem radiju pravi, da proti 700,000 Nemcev v Ukrajini stoji ogromna ruska sila, ki ne

steje nič manj kot dva milijona mož.

Ogromna ruska sila "Sovjetska komanda uporablja v teh bitkah tudi skoro neverjetno število tankov," pravi pariški komentator, "in koncentracija sovjetskega ognja je nekaj neznačilnega celo na vzhodni fronti."

V RUSIJI SE FORMIRA ARMADA JUGOSLOVANSKIH PROSTOVOLJCEV

MOSKVA, 8. januarja. — (Poroča "New York Times") — "Rdeča zvezda", uradni organ Rdeče armade, je danes naznanil formacijo jugoslovanske vojske v Rusiji, sestojče iz prostovoljcev, ki so zbežali iz sovražnih ujetniških taborov in iz posameznikov jugoslovanskega porekla, ki bivajo v Rusiji.

Skupina, ki se vežba z ruskim orožjem, bo kmalu pripravljena za aktivno službo. Njen poveljnik je podpolkovnik Marko Mesić, ki je podveljastnik, potem ko je več ujetih častnikov prošlo, da se jim dovoli iti v boj proti Nemcem.

Vse jugoslovanske narodnosti zastopane

Kakor se poroča, so v skupini zastopane vse jugoslovanske narodnosti — Srbi, Hrvati, Slovenci, Bosnjaki in Črnogorci, in da je med častniki mnogo takih, ki izhajajo iz poklicnih vojaških družin. Člani jugoslovanske sile imajo uniforme Rdeče armade, medtem ko imajo na čepcah posebne znake. Skupina ima tudi eno baterijo poljske artilerije.

Jugoslovanska bojna sila je nil.

Raketir obsojen

V zapor v državni jetnišnici je bil na okrajni sodnji obsojen Edward Radigan, ki je priznal, da je razne clevelandske gostilničarje ogoljufal za \$8,000, katerim je obljubil preskrbeti zganje s "črne borze", toda ni svoje obljube nikdar izpolnil.

Slovaki zbežali k Rusom

LONDON, 8. januarja. — Tukaj se poroča, da je nedavno 2,140 slovaških vojakov, ki so jih Nemci nedavno poslali v južno Rusijo, izbegnilo nacijem ter se pridružilo Rdeči vojski. V boju z nacijo, ki so jih zasledovali do ruskih linij, je bilo ubitih 600 slovaških vojakov.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

JOHN CROWN (O. N. A.)

OSVOBODILNO LETO 1944

Osvoboditev Evrope je zdaj določena za leto 1944 — prvič je bilo obljubeno odrešenje za določen čas, in sicer od mož, ki so za tako obljubo merodajni.

V letu 1943 so zaslužni narodi morali čakati, mnogi v najstrašnejši agoniji, na odrešenje — bilo je leto upanja, to da ne leto izpolnitve. In mnogo je bilo v tem letu sprememb v duševni in materialni strukturi Evrope.

Eno ime je v Jugoslaviji postajalo vse večje in večje — na koncu leta je bilo postalo ime prve veličine. To je "Tito." Njegovi partizani so na Balkanu napravili fronto in ustvarili predpogoje za nastanek provizorične vlade v notranjosti Jugoslavije.

Komedija italijansko-hrvaške kraljevine se je končala s prodajo Italije. "Hrvaški kralj," italijanski vojvoda, ni bil sploh nikdar prišel v svojo kraljevino.

Na Poljskem je bilo to leto masakrov. Židje v Varšavskem Getu so se borili proti nemškimi tankom, ognjem in letalom. Podtalni pokret je obsojal na smrt Nemce in izdajalce...

Na Češkem, je vladala eksploatacija nemških osvojevalcev. Sabotaža in moritve so se nadaljevale.

Na Nizozemskem, so patrioti ubili mnogo Nemcev in domačih izdajalcev. Ko so tulpe cvetele, je divjala smrt in strahoten teror.

V Belgiji, so Belgijci prelivali svojo lastno, a tudi mnogo nemške krvi. Delavci nočejo v Nemčijo in se raje priključujejo podtalnemu gibanju. Belgijske železnice so dezorganizirane.

Danska, najbolj mirna od vseh zasedenih dežel, je tudi izbruhnila v mesecu avgustu. In kralj je postal nemški ujetnik na svojem gradu. Do konca novembra je pribežalo na Švedsko 11,000 beguncev iz Danske, in ob koncu leta živi Danska pod režimom Gestape.

Kvizling, na Norveškem, je preživel še eno leto, toda pred božičem je morala Gestapo zasesti univerzo v Oslo, ter je odvedla 3,000 mož v Nemčijo.

V Grčiji, je naraščala sila gerilskega gibanja. Obenem pa so se razvile nasprotne sile in nastala je meščanska vojna.

V baltskih deželah je bilo to jako trdo leto — Nemci so zaprli vse univerze in knjižnice in izropali zaklade umetnin.

Celo v mali vojvodini Luksemburški, je bil odpor hud in živ. Njeno ozemlje so preplavili Nemci na begu pred angleškimi bombami.

Turške vojne po slovenskih deželah v XV. stoletju

(Nadaljevanje)

III.

Ko so l. 1476 Turki predvajali skoro vse Kranjsko, je ni bilo najbrže rodovine, ki ne bi bila žalovala po ubitem ali, kar je bilo še hujše, po ujetem sorodniku. Ni je bilo morebiti družine, ki ne bi bila bolešno gledala na razvaline svojega domovja. Cele štiri mesece je razsajal takrat neusmiljeni sovražnik po deželi. Grozovito so ravnali Turki zlasti po Koroškem in Štajerskem štiri leta pozneje (leta 1480) ter odvedli s seboj na tisoče ljudi, med njimi tudi 500 duhovnikov. Pobrli so cerkveno opravo in hiše božje izpremenili v hleve.

Neštevilne požgane vasi, porušene in opljene cerkve so

trpel največ ali skoro edino le on. Ko so daleč na okoli gorele vasi in se je vlačil gost oblak dima po deželi, so bili meščani in grajski za svojimi močnimi obzidji skoro popolnoma varni. Za ubogega kmeta se ni genila niti ena roka. Pomagati si je moral sam ter skrbeti najprej za to, da niso Turki, nenadoma planili nanj.

V ta namen so imeli kmetje na visokih, nalašč za to izbranih gorah, odkoder se je videlo daleč po deželi, pripravljene velike grmade, ki so jih zažgali, kadar so udarili Turki čez mejo. Mahoma so zaplapolali kresovi po vsej deželi od hriba do hriba, in kakor blisk se je razširila novica, da so Turki tu. To je bilo znamenje, da se je treba umakniti v tabor. Tako so imenovali dobro utrjene kraje, v katere se je bilo mogoče zateči v naglici z vsem, kar je bilo komu drago; z ljudmi, z živino in z blagom.

Tabori so bili ponekod močni stolpi na visokih gorah ali sredi debelih gozdov, ponekod v naglici za silo utrjene razvaline starih rimskih gradišč. Najrajši pa so kmetje ogradili svoje cerkve z močnim obzidjem ter jih utrdili z visokimi stolpi. Marsikateri slovenski cerkvi se je do najnovejšega časa poznalo, da je bila nekaj močno utrjen tabor. V šrmbah in kleteh po taborih je bilo vedno spravljeno toliko živeža, da so ljudje lahko prebili nekoliko tednov ali vsaj nekoliko dni. Največkrat je minila zanje nevarnost, če so odbili le prvi turški naskok; zakaj Turki niso imeli navade in jim tudi ni kazalo, da bi se mudili dalje časa v enem kraju, ampak so vihrali kakor burja po deželi. Ko so krepki moški — najčeste pod vodstvom svojih župnikov — odhajali Turke od tabora, so klečali v cerkvi starčki, žene in otroci ter molili k usmiljenemu Bogu za zmago.

Na Krasu, na Dolenjskem, tu pa tam tudi po Gorenjskem so se zatekali ljudje v votline. V Bohinju so zapirali sotesko pri "Stopnicah" tako dobro, da Turki niso privihrali niti enkrat v dolino. Prav tako so storiili tudi Korošci s prelazi, ki drže s Kranjskega in s Primorskega do njih. A oni niso bili toliko srečni kakor Bohinjci. Ko so prigrmeli Turki l. 1478 s Primorskega do Predela, jih ni zadrževalo, da je bil prelaz tesno zaprt in močno zavarovan. Splezali so na nevarne in visoke pečine, po katerih ni hodila človeška noga še nikoli. Konje so po vrhov potegnili kvišku in jih z njimi spuščali od skale do skale v globočino. Tako so po ovinkih dospeli čez Predel v Trbiž ter predvajali odtod vse doljenje Koroško tja do štajerske meje. Ta napad je bil najhujši, kar jih je bilo pretrpeti Korošcem.

(Dalje prihodnje)

BREZ KISIKA NI MISLI

Včasih so rekli, da brez fosforja ni misli, a še važnejši je nemara kisik, brez katerega bi ne bilo življenja sploh. Poednina kiva v človeškem telesu potrebujejo različne količine kisika za svoje delovanje.

Tako porabi gram navadnega mišičja vsako minuto samo štiri enote kisika, gram srčnega mišičja pa desetkrat toliko, to je okrog 40 enot. Presenetljivo pa je, da potrebuje možgansko tkivo več nego dvakrat toliko, in sicer 90 enot na minuto. Ni torej nič čudnega, da nam možgansko delo ob pomanjkanju kisika kmalu zastane.

Pripombe o tujcih in državljanstvu

Geografske meje oblasti službenih uradov za emigracijo in državljanstvo so spremenjene po novem redu. Od sedaj naprej bo polovico ljudi držav te dežele pripadalo pod druge oblasti.

To odredbo je izdal Earl G. Harrison, komisar za emigracijo in državljanstvo, po kateri je zmanjšal število z 22 na 16. Pet glavnih okrajnih uradov v kontinentalnih Združenih državah — v Miami, Cincinnati, New Orleans, St. Paul in Salt Lake City — je bilo ukinjenih ali pa združenih z drugimi, in eden nov ustvarjen — v Atlantici.

Ravno tako so bili ukinjeni okrajni uradi v Porto Rucu in Hawaii na ta način, da so bili podrejeni uradom v kontinentalnih Združenih državah; Atlanta sedaj ravna s stvarmi Porto Rica, in Virginski otoki in San Francisco z stvarmi Havajske.

Glavni uradi so torej sedaj po pravem številnem redu sledeči:

St. Albans, Vt., Boston, Mass., New York, N. Y., Philadelphia, Pa., Baltimore, Md., Atlanta, Ga., Buffalo, N. Y., Detroit, Mich., Chicago, Ill., Spokane, Wash., Kansas City, Mo., Seattle, Wash., San Francisco, Cal., San Antonio, Texas., El Paso, Texas in Los Angeles, Cal.

V svojem letnem poročilu je J. Edgar Hoover, direktor Federalnega urada za preiskavo izjavil, da je od 7. decembra, 1941 leta do 30. junija 1943 l. bilo vsega skupaj 14,432 tujih državljanov sprejetih v ameriško državljanstvo. Od tega je 5,027 bilo vzetih pod varstvo v zadnjih 12 mesecih. Pripomnil je tudi, da so tuji še vedno pod strogim nadzorstvom FBI. 492 civilnih obtožb je bilo napravljenih proti nim, ki so se bavili z deli, ki so nevarni za vojne napore, ter so jim odvzeta spričevala o ameriškem državljanstvu. 75 slučajev je zabeleženih v državnih federalnih sodiških te dežele.

Več kot 2,000,000 ljudi — od katerih polovica živi v mestu New York — je dobilo državljanstvo v teku zadnjega leta, kot je rečeno v poročilu, ki ga je ravno izdalo ministrstvo pravde potom Urada za emigracijo in državljanstvo. Priredbe v čast novim državljanom in novim volilcem, so bile vpriporočene v 490 krajih, ki se nahajajo v 44 državah te dežele in naših otokih.

Največ teh svečanosti je bilo na "I am an American Day", dan državljanov, ki je 16. maja. Od 1939. leta, ko je ta praznik bil prvič slavljen po celi državi, je samo 1941 leta bilo še več proslav kot tega leta.

S pionirskim delom šol in Narodnega združenja za vzgojo, ter s pomočjo in sodelovanjem mnogih civilnih in drugih patriotskih ustanov, je ta dan državljanstva bil res sprejet od celega naroda.

Šole so igrale posebno velike vloge v proslavah tega leta. Več kot 150 okrajih so bile svečanosti v šolskih dvoranah; in zraven so še pod njih pokroviteljstvom prirejane svečanosti v 100 drugih prostorih. Sodelovala so šolska pevska društva. Marsikatero je 60 parad. Šolski nadzorniki so tudi sodelovali v primernih okrajnih odborih skupaj z mestnimi predstavniki.

Načrti za povojno Japonsko

Roosevelt, Chiang Kai-shek, and Churchill decreed at Cairo that Nippon will be stripped of Pacific islands seized or occupied since the First World War and China will reclaim such islands as Formosa, Manchuria, and the Pescadores. Within the dotted line of this map are the Jap-held properties of today. Inset is Japan of tomorrow. The trio stated they "have no thought of territorial expansion or gain for themselves."

Roosevelt, Chiang Kai-shek in Churchill so na skupni konferenci v Kairu napravili načrte, potom katerih bodo Japonci prisiljeni povrniti pacifične otoke, ki so jih zavzeli ali okupirali izza prve svetovne vojne. Kitajska bo zopet dobila v svojo posest otoke kot so Formosa, Manchuria, in Pescadores. Zgornja mapa s pikami kaže ona posestva, ki jih sedaj Japonska drži v svoji posesti. Na desni strani pa je obris povojne Japonske. Voditelji treh zaveznic, ki so se sestali na omenjeni konferenci, so podali izjavo, "da oni nimajo nobenih namer glede teritorialne ekspanzije ali pridobitve sami zase."

Imenik društev in društvenih zastopnikov za redno letno delniško konferenco Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Dr. Brooklyn, 135 SNPJ	Carl Samanich
Dr. Carniola Hive, 493 T. M.	Frances Tavcar
Dr. Carniola Tent, 1288 T. M.	Anton Zupan
Dr. Cleveland, 126 SNPJ	Joseph F. Terbizan
Dr. Cleveland, 23 ZSZ	John Kodunc
Dr. Clevelandski Slovenci, 14 SDZ	
Dr. Comrades, 566 SNPJ	Dani Fifolt
Dr. Concordians, 185 SNPJ	Mrs. Agnes Jeric
Dr. Danica, 11 SDZ	Mrs. Josephine Centa
Dr. Dosluženci	Frank Virant
Enakopravnost	John Renko
Dr. France Prešeren, 17 SDZ	John Zalař
Dr. Glas Clev. Delavcev, 9 SDZ	John Brodnik
Godba Bled	
Dr. Ilirska Vila, 173 ABZ	Frank Segulin
Dr. Ivan Cankar	Rudy Vidmar
Dr. Jugoslav Camp, 293 WOW	Anthony Zakrajsek
Dr. Jutranga Zvezda, 137 ABZ	Mary Bradac
Dr. Kranj	Frank Fende
Dr. Kristusa Kralja, 226 KSKJ	
Dr. Lipa, 129 SNPJ	Joseph Trebec
Dr. Loška Dolina	Mihael Telich
Dr. Lunder Adamič, 28 SNPJ	Krist Stokel
Dr. Naprej, 5 SNPJ	Joseph Skuk
Dr. Napredne Slovence, 137 SNPJ	Josephine Močnik
Dr. Napredni Slovenci, 5 SDZ	Mathew Debevec
Dr. Novi Dom, 7 SDZ	Krist Stokel
Pečlarski Klub	Frank Zorich
Progresivne Slovence, 2	Cecilia Subel
Dr. Ribnica, 12 SDZ	Andy Sadar
Dr. Sloven, 3 SDZ	Stephen Lunder
Dr. Slovenec, 1 SDZ	Felix Strumbelj
Slovenska Nar. Čitalnica	Wm. Candon
Dr. Slovenske Sokolice, 442 SNPJ	Ivanka Shiffer
Socialistični Klub, 27	August Komar
Soc. pevski zbor Zarja	Leonard Poljšak
Dr. Spartans, 576 SNPJ	Ann Opeka
Dr. Sreca Jezusovega	Andrej Tekauc
Dr. Sreca Marije (staro)	
Dr. St. Clair Grove, 98 WC	Terezija Zele
Dr. Sv. Ana, 4 SDZ	Anna Erbenzik
Dr. Sv. Cirila in Metoda, 18 SDZ	Frank Modic
Dr. Sv. Janez Krstnika, 37 ABZ	Frank Branisel
Dr. Sv. Sv. Vida, 25	John Vidmar
Dr. Svobodni miselnost Slovence, 2 SDZ	Nežka Kalan
Dr. Tabor, 139 SNPJ	Andrew March
Dr. Triglav, dram. društvo	
Dr. Vodnikov Venec, 147 SNPJ	John Filipic
Dr. Washington, 33 ZSZ	Frank Fende
Dr. Geo. Washington, 180 ABZ	
Dr. Martha Washington, 38 SDZ	
Dr. Clairwoods, 40 SDZ	
Glasbena Matica	
Pevski Zbor Abrašević	Kate Basich
Pevski Zbor Sloga	

★ Kupujte vojne bonde! ★

Cvetlice trajnice

Po življenski dobi cvetlice, jih gojimo na prostem, razložimo enoletne, dvoletne in trajnice. Te zadnje pridobivajo še dalje večjo veljavo, zaradi let in pa ker ni skoraj nikake opravila z njimi. Enkrat posajene, rasto leto za letom in v vedno večjem obsegu. Nekatere cveto rano spomladi in temi so vrste in kosajo v lepem pestrosti barv druga za drugo tje do pozne jeseni. So take, ki ponovijo cvetenje, jim poročajo cvetna stebela, prvikrat od cveto.

Mnoge trajnice se potujejo in semena izprevidajo zato jih najraje razmnožujemo z delitvijo, pa tudi spomladimi mladimi zelenimi odganjki. Dvoroletne trajnice lahko mnogi let na enem mestu, je vendar priporočljivo, da jih vsako leto izkopljejo in presadijo na drugo mesto ali vsaj zemljo izboljšamo z globokim kopanjem in z gnojenjem. Ker se nekatere prekomerno razrasajo, jih pri tej priliki razdelimo na manjše, prostoru primerno dele. To opravilo opravimo, kar od cveto, najuspešneje pa avgustu, da se do zime vrstijo in okrepijo.

Pri sajenju trajnic na vrto gredo jih razvrstimo po cvetenju, zlasti pa po visokosti. Visoko rastoče posadimo za nizke pa spredaj, da so vse vidne in pa tudi deležne sonca zraka.

ČUDNO SORODSTVO

"Stoj, fant!" je 14-letni glavec oblastno ustavil na malega Miha, ki je šel v šolo džal v roki velik kos medvedje potice. "Spodobi se, da daš tico meni, saj sva si v sorodstvu?" "Eja?" se je začudil Miha, ker pobalina sploh še nikoli niso videl. "Kako sva si pa v sorodstvu?" je vprašal. "Moje oče in tvoj oče sta čez planke jezik kazala!" se nesramno zarežal potepuh, v presenečenemu Mihiu potico rok in jo ucvrl čez drn in stu.

NASVETI

Madeže od črnila spraviš rok, ako jih odrgneš z limoninim sokom. Zmečkano obleko obesi v hladno klet, da se lepo uravna in izgubi vse sledove zmečkane gub. Ogledalo osnažiš z neprepustno milnico. Porumenelo perilo deni v hladno mleko. Bradavice namaži večkrat dan s kredo — v 10 do 14 dneh se bodo osušile.

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI ZMAGI
★
MASCOBE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju
★
KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vaši mestni dvorani
★
SHRANITE STARE ČASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odpremo
★
KOSITRNE SKATLJICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shranite jih
— Oddajte jih
na pristojna mesta za pobiranje
★
Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu;
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

CIGANKA

POVEST IZ
DOMACIH
HRIBOV

Predstavniki:
Albin Hrovatin

(Nadaljevanje)

"Ali čuj, Cencij, na veliki zvon te reči še nikar ne obešaj," mu je zaklicala nevesta.

"Tiho bom kakor prazen možnar. Živa duša skrivnosti ne izve ko samo gospod župnik."

Z mogočnimi koraki jo je drl proti cerkvi in se niti enkrat ni ozrl; "tička" pa je vsa srečna šla proti domu na Ravne. Ko je ženin prišel na faro, se mu je bolj ko v župnišče mudilo v gostilno. Dejal je, da mora svetilki v svoji glavi priliti zlahtnega olja, da bo pred gospodom župnikom jasno in svetlo gorela. Žal, da je toliko prilil, da mu je ušlo čez in da poti v župnišče ni več našel. Ne da bi kaj opravi, se je opolnoči vrnil na Ravne. Toda zdaj ni bil več prazen možnar, ampak tako nabit, da ni mogel biti tiho in je bit, da ni lomastil, da je spravil vse Ravne pokonci.

Ko je prišel Ravnjak, da ga ukori in spravi h kraju, se je mojster Smola razkorčal in jel s svojim trobentastim glasom rohnati, da se je čulo daleč okoli: čes, da ni noben smrkovec, ki bi bil kar tako, ampak da je ženin in tik na pragu svetega zakonskega stanu in da ne pusti, da bi ga kak samski mladik kaj poučeval. Kdo da je nevesta, to je njegova reč in je zazdaj nikomur ne pove; molčati zna ko hladni grob. Zares je obmolnil, ko ga je spravil Ravnjak h kraju, in sicer tako temeljito, da čez malo časa ni bilo več kaj čuti kakor zateglo smrčanje.

Zdaj, ko je Cencij svoje polskrivnosti izdal, tudi Urška svoje pol ni več držala in je vsa srečna razodela tovarišicam, da je nevesta. Kdo da je ženin, tega ni hotela povedati. Ko pa se je to razglasilo, so ljudje koj vedeli, kod ga je. Že drugi dan je šlo po vsej Bistriči: ženili se bomo."

"Kdo pa?"

"Tička in Smola."

"Hahahahahahaha."

"Ta dva pa, ta dva! Kakor plisker in pokrivala!"

"To pa bo nekaj!"

VII.

Štiri tedne je že bila Pavla v bolnišnici. Rana na prsih se je zacelila, na roki pa še ne. Vedno znova se je odprla in se zagnojila. Zdravnik si je bil v skrb in dekleta ni hotel pustiti domov, čeprav ga je prosila. Ravnjak je prišel vsak teden in dekleta je bilo vsakokrat vse iz sebe od veselja; tem bolj se ji je stožilo domov, ko je ostala sama. Ko je nekega lepega, toplega dne v juliju spet prišel, jo je našel na bolniškem vrtu na klopi. Postava ji je bila še bolj vitka, obraz ozek in bleš, skoraj bel. Goreče črne oči so bile prevelike za nežni obrazek, tako da je bila podobna ljubemu onemoglemu otroku. Ravnjaka je pogled vsega prevzel; nekoč časa je strmel vanjo, potem je rekel prijazno:

"Ali si že pokonci? To me veseli. Dober dan, Pavla; kako kaj?"

"Bog daj!" je odvrnilo dekletu in mu dalo tanko roko; od veselja se ji je tresel glas. "Dobro mi je. Pravzaprav mi ni nič, le domov bi rada. Po domu se mi toži; od tega sem bolna. Ko bom domov šla, bom zdrava."

"Kaj pravi zdravnik?"

"Ne verjame mi, da mi je bolje. Pravi, da je kost le ranjena in da tiči še kje kaka koščica."

"Ali te roka zelo boli?"

"Ne, prav nič, malo že, posebno ponoči, ko moram na dom misliti in ne morem zaspati."

"Nikar si tako k sreči ne ženi, Pavla! Ko te bo zdravnik pustil, pridem prvi dan pote. Dolgo ne bo več. Malo še potrpi! Hvala bodi Bogu, da ni bilo huje!"

"Da le vas ni zadelo! Zato bodi Bogu hvala!"

"Pavla, ti si mi rešila življenje. Ko bi tebe ne bilo, bi ne bil več med živimi."

To je bilo res in tudi Pavla je vedela, da je tako. Svoje lastno življenje je tvegala zanj; to ju je zvezalo, da sta si postala mnogo več kakor gospodar in dekla. Zato se je mogla z njim po domače in prisrčno pogovarjati.

Nekaj časa je molčala, potem je dejala polglasno, kakor da se meni sama s seboj:

"Tega sem tako vesela, da sem mogla zate — za vas kaj storiti."

"Da, da, ljuba Pavla," je živovo posnel. "Ali si kaj pomislila, da bi bila lahko ti namesto mene mrtva?"

"O že, že, sem že mislila na to! Toda vaše življenje je več vredno ko moje."

"Kaj že! Tvoje ko moje. Zate je tvoje največ vredno."

That Way, Soldier!

A PEASANT WOMAN pauses by the roadside, her bundle of firewood balanced on her head, to point the way for French soldiers completing the liberation of Corsica. Under Axis occupation for three years, Corsica was one of the first occupied territories to taste freedom, when French troops landed on her shores in September, 1943.

"Ne, ne, nikoli ne," je ugovarjala. "Ko bi bil vas umoril, bi ne bila mogla več živeti. Od žalosti bi bila umrla."

"Ali me imaš tako rada?" je bruhnilo iz njega.

Za trenutek je obmolnila, potem je odkritosrečno rekla kakor otrok:

"Da — zelo rada te imam."

Zdaj se Ravnjak ni mogel premagati. Bil je mehkega srca in le na videz trd. Zdaj ga je čustvo prevzelo.

"Pavla," je vzkliknil, "jaz te imam tudi rada. Že dolgo te imam rada. Mislim sem že..."

Nekaj je še hotel reči, pa mu je od strahu vzeło besedo.

Dekletu so lica zagorela, velike črne oči so ji žarele, ko dve zvezdi, nenadoma so se ji udrele solze in zajokala se je krčevito.

"Pavla, za božjo voljo, kaj ti je? Saj ti vendar nič hudega nisem rekel!" je dejal osuplo.

"Ne, ne; saj si mi rekel najlepše, kar si mi mogel reči," je ihtela. "Ne vem, da me je tako prišlo. Kar na solze mi gre, odkar sem bolna. Prej ni bilo tako."

"Le trdna bodi in nikar ne jokaj! Glej, ljudje naju gledajo; mislili bodo, da se kregava."

Res so nekateri bolniki, ki so bili že pokonci in na vrtu, se približali in so sedli na bližnjo klop ter jeli prežati, kaj se naša dva takega menita. Zaradi tega je Ravnjak dekletu le še nekaj tiho povedal, potem je vstal, ji podal roko in glasno rekel:

"Zbogom, Pavla! Le potrpi še ta čas! Ko spet pridem — saj bo prav kmalu — te vzamem seboj domov. Še danes se z zdravnikom pomenim."

"Mater pozdravi!" je naročilo dekletu in požiralo solze. "Ali so zdravi? Včasih imam tako hude sanje."

"Za sanje se človek ne sme meniti, najmanj še tedaj, kadar je bolan. Materi je dobro. Trikrat jih je še prijel krč, toda hvala Bogu, kmalu je bilo spet bolje. Zdaj pa zbogom!"

Ko je odšel, so se dekletu ušle solze. Polagoma se je pomirila in se vdala sanjam o skorajšnjem svidenju z njim.

Minil pa je teden, minila sta dva, minili so trije — in Ravnjaka ni bilo. Čim dalj ga ni bilo, tem huje je skrbelo Pavlo.

(Dalje prihodnje)

Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki

SLOVENSKA SEKCIJA

- Glavni uradniki:**
- Predsednik: Vincent Cankar, 2639 S. Lawndale Ave., Chicago, Illinois — SNPJ
- Podpredsednik: Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St., Joliet, Illinois — SZZ
- Tajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois — KSKJ
- Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois — ZSZ
- Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio — SDZ
- John Ermene, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wisconsin — SPZS
- Frank J. Wedic, 391 Lime Street, Joliet, Illinois — DSD
- Josephine Zakrjak, 7693 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio — PS
- Frank Česnik, 5709 Prosser Ave., Cleveland, Ohio — SMZ
- Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6298 Schade Ave., Cleveland, Ohio — ABZ
- LOKALNI ODBORI JPOSS:**
- Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill. — Predsednik: Frank Kne, 415-3rd St., Joliet, Ill. — Tajnik: Louis Ambrožič, 1034 Chicago St., Joliet, Ill. — Blagajnik: Mrs. Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St.
- Lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio — Predsednik: John Pollock, 6407 St. Clair Ave.; tajnik: Frank Turek, 6117 Martin Jelenc, 1027 S. 8th Street.
- Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn. — Predsednik: Frank Kne, 415-3rd St., Joliet, Ill. — Tajnik: Louis Ambrožič, 1034 Chicago St.; blagajnik: Mrs. Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St.
- Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wisc. — Predsednik: Marie Prislund, 1034 Dillingham Ave.; tajnik: Johanna Mordling, 1138 Dillingham Ave. in blagajnik: John Pollock, 6407 St. Clair Ave. in blagajnik: Joseph Okorn, 1096 East 68 St.
- Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wisc. — Predsednik: John Oblak, 215 W. Wal-

- ker St.; tajnik: Rev. D. M. Setnicar, 1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev. Anton Schiffler, 823 W. Mineral St.
- Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn. — Predsednik: Anton Zbašnik, AFU Building; tajnik: Ivan Tausell, Ely, Minn. in blagajnik: Louis Champa, Sr., Ely, Minn.
- Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo. — Predsednik: Geo. Kovacevich, 2003 So. Jefferson St.; tajnik: Eusebio Ruci, 401 E. Marceau St. in blagajnik: John Marušić, 2751 Park Ave.
- Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill. — Predsednik: Anton Krapenc, 1636 West 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1845 West Cermak Rd. in blagajnik: Leo Jurjovec, Sr., 1840 West 22nd Place.
- Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill. — Predsednik: Anton Kobal, 1015 Commonwealth Ave.; North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zorc, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. in blagajnik: Frank Nagode, 913 McAlister St., Waukegan, Ill.
- Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa. — Predsednik: Joseph Matičič; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 139, in blagajnik: John Jereb.
- Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont. — Predsednik: Charles Propp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Oražem, 2029 Walnut St. in blagajnik: Charles Lovsen, 201 East Park St.
- Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa. — Predsednik: F. J. Kress, 218-57th St.; tajnik: John Dečman in blagajnik: Nick Povše.
- Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa. — Predsednik: Frank Kramar, P. O. Box 241; tajnik: Frances Gorence, 925 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik: Joseph Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sharon, Pa.
- Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio — Predsednik: Miss Mary E. Polutnik, 1711 East 30th St.; tajnik: Matilda Ostaneč, 1848 East 34th St. in blagajnik: Hermina Zortz.
- Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind. — Predsednik: Anton Jarc, RR 2; tajnik: Frank Bregar, 1159 Anderson St. in blagajnik: Frank Prašnikar, RR 2.
- Lokalni odbor št. 16, Salida, Colo. — Predsednik: Frank Usnik RFD 72; tajnik: Katherine Drobnik, 421 East 2nd St. in blagajnik: Louis Skul, RT Box 180.
- Lokalni odbor št. 17, Rock Springs, Wyo. — Predsednik: Anton Starmann, 1216-18th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417 Tisdell in blagajnik: John Jenko, Jr., 1118 Clark St.
- Lokalni odbor št. 18, Barberton, Ohio. — Predsednik: Joseph Lekšan, 196-22nd St. N. W.; tajnik: Josephine Porok, 29-16th St. N. W. in blagajnik: Louis Arko, 1222 W. Wooster Rd.
- Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo. — Predsednik: John Lovshin, Box 252, Aspen, Colo.
- Lokalni odbor št. 20, Pueblo, Colo. — Predsednik: John Gern, 317 E. C Street; tajnik: Frank Pechnik, 1232 Elmer Ave. in blagajnik: Frank Erjavec, R. 1, Box 2.
- Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo. — Predsednik: Anthony Jersin, 4625 Washington St.; tajnik: Frank Okoren, 4759 Pearl St. in blagajnik: George Pavlakovich, 4573 Pearl St.
- Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill. — Predsednik: Leo Zevnik, Lincoln Ave.; tajnik: Frank Kobilsek, Garfield Ave. in blagajnik: Emma Shimkus, 717-5th St.
- Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa. — Predsednik: Andrew Vidrich, 706 Forest Ave.; tajnik: John Langerhole, Jr., 516 Linden Ave. in blagajnik: obnem.
- Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo. — Predsednik: Math Karcich, 1011 Lincoln Ave.; tajnik: John Lipce, P. O. Box 26, Bon Carbo, Colo. in blagajnik: Frank Tomažin, 1802 Linden Ave.
- Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa. — Predsednik: John Korč, R. D. 1, Export, Pa.; tajnik: Anton Zornik, Box 202, Herminie, Pa.; in blagajnik: Alexander Škerl, Export, Pa.
- Lokalni odbor št. 26, Indianapolis, Ind. — Predsednik: Louis Znidarski, 938 N. Ketcham St.; tajnik: Jennie Gerbiček, 718 N. Holmes Ave.; in blagajnik: Anton Hren, 928 N. Haugh St.
- Lokalni odbor št. 27, Strabane, Pa. — Predsednik: John Bevec, Box 16, Strabane, Pa.; tajnik: John Bole, Box 138, Strabane, Pa.; in blagajnik: John Troha, Strabane, Pa.
- Lokalni odbor št. 28, East Helena, Mont. — Predsednik: Louis Smith, P. O. Box 371; tajnik in blagajnik: Joseph M. Sasek, P. O. Box 331.

Za delavce

AERONAVTIČNO DELO

MI POTREBUJEMO MOSKE ZA SLEDECA DELA

MAINTENANCE DELO POMETAČE MILLWRIGHTS

Plača od ure

THE PARKER APPLIANCE CO.

17325 Euclid Ave.
Employment urad:
1800 LONDON RD.

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

45 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

DIP TANK BARVARJI TRUCKERS

STROJNI RIVETTERS RIVETTERS POMAGACI

STROJNI OPERATORJI

in

POMOČNIKI SHEAR OPERATORJI

Drugi in tretji šift

Plača od ure

The Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

Ženska

dobi delo na domu za en dan v tednu. — Pokličite FAIRMOUNT 6589, če ni odgovora pa pokličite FA. 3363. MRS. HENRY FRANKEL, 2515 Overlook Rd.

NEDRŽAVLJANI HOTEL STATLER

ima službo za

BUS BOY—Terrace Room OPERATORJA ZA STROJ ZA POMIVANJE POSODE

PORTERS

Zglasite se na

TIME OFFICE, E. 12 St.
soba št. 335—9-5 pop.

Išče se

čedno sobo, blizu Slov. del. doma v Collinwoodu. Naslov se naj pusti v točilnici SDD na Waterloo Rd.

Lastujte delež v Ameriki

Ce bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svobodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "War Savings" znamke. Posodite strico Samu deretico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastujte delež v Ameriki!

AMERICA ON PARADE

AMERICA ON PARADE

"WAR SAVINGS" znamke dobite na bankih ali poštne uradu.

America's Outstanding Mother of 1943, Mrs. Alexander Thomson, is shown here with her four sons, all in their country's service. Upper left is Clinton. Upper right is Lewis. Lower left is Alexander. Lower right is Danby. (Photo by Ted Ketchum Studio.)

Gray Hair?

NEW VITAMIN RESTORES NATURAL COLOR

Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions.

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St. Chicago, Ill., Dept. E

Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name _____

Address _____

City _____ State _____

I PAY NO MORE THAN TOP LEGAL PRICES

100% GUARANTEED GOODS WITHOUT GIVING UP BARGAIN STAMPS

GOSPA VERA

FRANCE BEVK

(Nadaljevanje)

S stola je vzela možovo obleko. Ura je skoraj zaropotala na tla. Na zlati verižici je visel ličen medaljon. Odprla ga je. V njem je bil kodrček las, zvezan z rdečo nitjo. Kodrček mu je dala ona. Vendar se ji je zdelo, da so ti lasje drugačni. Bolj svetli in bolj svilnato lepi. Nehote se je spomnila na blondinko, ki je tisti dan, ko je oprezovala v kavarni, stopila v urade njenega moža. Vzela je svojo valjujočo kito razpletelih las, in jih je primerjala . . .

Nato je vzela njegovo listnico. Trepotala je v razburjenju. Ne radi sramotnega dela, ki se ga ni še nikoli lotila, ampak radi pričakovanja, da odkrije nove stvari. . .

V listnici je bilo nekaj bankovcev. Dve stari vstopnici s koncerta. Pogledala je datum in se je prepirala, da sta bila na koncertu onadva. Spomnila se je, kako sta se pri neki točki naslonila drug na drugega in se stopila z glasbo v eno; oba sta tedaj pozabila na življenje in plavala v blaženosti.

Ah! je vzdihnila.

V telovniku je bil zmečkan tramvajski listič, nožič, vžigalice, kratak svinčnik in v papir zavito zarjavelo pero. V enem izmed žepov pa je našla precej zmečkan pismo.

V hipu je preletela zbledelo, poševno pisavo. Pisala ga je lahka roka. Zenska! "Dragi Tomo!" Nekdo ga vabi k sebi, njega, ki je njen, ki ji je nezvest. Nje ne omenja. Podpis je nečitljiva šifra. Zdaj je vedela vse. Zdaj je imela v rokah dokaze.

Položila je obleko na prejšnje mesto, tresla se je ko šiba na vodi. Pismo je stlačila za moderc šla je v posteljo.

Mož se je prebudil in začuden pogledal v njo.

"Ali ne spiš?"

Ni se ozrla, težko je sopla in počasi odgovorila: "Ne."

Pretekla je bil že lep del noči. Mož, ki je hodil zgodaj v posteljo, da prespi muko, ki se je bila naselila v hišo, je bil predramljen v prvem hipu. Lice mu je gorelo, oči so blestele.

Gledal je ženo, ki je resna in blesta strmelala pred se. Težke misli so ji bile ob čelo. Stegnil je svojo roko in jo je položil na njeno.

Ta roka, ki je znala tako lepo govoriti tajni jezik ljubezni, je ostala brez odmeva. Ženo je duševna muka podjarmila, da se ni zganila niti za las. Niti pogled se ni premaknil.

"Vera! Verica!"

Ona je molčala.

"Kaj ti je, Vera? Ali me ne maraš?"

Vera je okrenila glavo. Neznani srčjo je v hipu postaral za vrsto let, razširila je oči:

"Ne!"

Mož tega ni pričakoval. Okamenel jo je zrl, trdo, nepremično, s skrivnostjo v srcu, zanj nerazrešeno.

V moževi notranjosti se je tisto usodno noč zadržnil volzel, ki je ubil pol ljubezni do žene. Gnusoba je ostala; ta pa je bila neizmerna.

Z odprtimi očmi, strmečimi v strop, sta mož in žena čakala jutra.

12.

Zjutraj nista spregovorila. Mož je odšel brez pozdrava. Opoldne je zamudil kosilo.

Žena je najdeno pismo prebrala trikrat in ni vedela, kam z njim. Zdelo se ji je, da ima orožje, ki ga ne zna rabiti. Režalo jo je v dušo.

Opoldne se je silila, da bi bila taka kot po navadi. Spregovorila pa sta samo par besed.

Po kosilu je mož obšel, kadil je in bral časnik. Ob navadni uri se ni dvignil in ni stopil

v urad. Žena je pogledala na uro; slednjič je spregovorila.

"Ura je že dve."

"Vem."

Roka, ki je pomivala posodo, je obstala.

"Ali ne greš v urad?"

"Dopust imam."

"Danes?"

Krševan je odložil časopis.

"Zato, da se s teboj razgovorim."

"Z menoj?" Gledala je začudeno. V hipu je upadel njen pogum. Tega ni pričakovala.

"Razjasniti se mora, kaj je med nama", je dejal. Negotova je bila njena beseda: "Med nama je vse jasno."

"Ni", je dejal mož in zaprl vrata, ki so vodila na verando. "Moram govoriti, ne morem več živeti tako. Med menoj in teboj se je nekaj dogodilo. Kaj, tega sam ne vem. To veš ti. Čez noč si postala drugačna. Kakšna si, veš sama . . ."

Težko je govoril, beseda je trepetala. Žena je brozgala z roko po topli vodi; stiskala je ustnice in molčala.

"To stanje me uničuje", je povzel besedo mož. "Ne ljubi se mi spati, ne jesti, ne delati. Kakor da me je kdo zastrupil. Vsem telesu, v dnu svoje duše čutim ta strup. In vendar veš, da moram hoditi z bistro glavo na svoje delo, ki je odgovornejše ko tvoja vsakdanja opravila. Za koga živim, za koga delam, če ne za srečo teh malih minut, kadar pridem domov? Otroki nimava . . ."

Ta opazka je spravila Vero znova v ravnotežje. Vzravnila se je.

"Ne očitaj mi, če nimava otrok. Ne meni!"

"Nisem očitil."

"Kriv si lahko ti v toliki meri kakor jaz."

"Nisem ti očitil!" je ponovil mož odločno.

Žena je zabijala žebelj v njegovo bolečino, udarec za udarcem: "Bila sem pri zdravniku . . ."

"No! In?"

"Povej, ali si bil kdaj bolan!"

Laž, ki ji je v trenutku zlezla na ustnice, jo je le za kratek hip oplašila. V dvoboju z možem se ji je zdela učinkovita in naslednjem hipu ji je že sama verjela.

"Jaz?" je zastokal mož. "Kje naj bi dobil bolezen?"

"Ti veš."

Ta beseda je učinkovala ko strelna snov. Krševan je obstal. Razširil je oči, odprl je usta. Beseda je bila negotova, vendar je ni bilo treba pojasnjevati; počasi se sodbaleza v možgane in legla na srce. Z enim pogledom je pregledal in presodil vse.

Zenine besede je spremljal poljok. Bila je v stanju, v kakršnem se nahajajo tisti zločinci, ki po prvem smrtnem vbojstvu v svojo žrtev ne morejo nehati vbadati. Blaznost . . .

"Lagal si mi, ob poroki in pozneje; varal si me nizko, podlo, zahrbtno, feji!"

Mož je občutil, da se svet vrti okrog njega. Žena je prišla iz sebe. Kričala je. V omotici tega hipa se je zavedel vseeno, da stvar postaja javna.

"Pst! Tiho!" Zamahnil je z rokama.

"Hotel si, da se razve. Vsa hiša govori. Podlež!"

V brezmoči nasproti poblašeni ženi je stisnil zobe:

"Vera! Ti si blazna!"

"Snedel si mi življenje. Radi vlačug, prokletih! O, kako jih sovražim!"

"Čuj me . . ."

"Kako jih sovražim! . . ."

"Čuj me! Bodi mirna! Tega nisem niti slutil; zdaj sem mirna."

"Jaz ne bom mirna; nikoli več ne!"

(Dalje prihodnjič)

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-5312

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy
U. S. War Bonds & Stamps

JANUARY 10, 1944

Fighting Jugoslavia

The Struggle of the Slovenes

By BORIS FURLAN,

Professor of Political Philosophy at the University of Ljubljana (Jugoslavia)

The invaders try to quell rebellion by setting up at certain points large concentrations of troops, from which points they perform their so-called "purges." From the threatened villages the people flee to the forests and take with them all their necessities, even their live stock, thus strengthening the ranks of the regular volunteer troops. In many villages, the peasants themselves form armed defensive units and fortify themselves in their villages. Representatives from such villages come to the command of the volunteer forces and ask for reinforcements and arms.

A Land of Death

The situation in the Ljubljana Province, according to the underground report of June 15, 1942, which is in the hands of the Yugoslav government in London, is one of complete chaos. Trains that operate through Dolenjsko to Croatia have not been running for several weeks, and the Ljubljana-Trieste line has been repeatedly interrupted. The Italian army is stationed only in the larger centers: Novo Mesto, Kočevje, Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk and a few others. At these places, the Italian army is barricaded behind barbed-wire entanglements, bunkers, firing trenches and so forth. Everywhere else the volunteers are the masters. The Italian army command has issued an order that on the highways which are still controlled by the occupiers, there are to be no troop movements unless the troops are 400 men strong.

The movements of the civilian population from place to place, with the increase in uprisings, have been hampered more and more. At first, special points of control were designated, and arrival was permitted at these places only with special permits. Disregard of these points of control involved heavy penalties and the use of arms, if the person did not halt at the first warning during the day, and without warning at night. In the more important commercial centers, roads and railways, the inhabitants of Italian Slovenia were forced to cut down forests and brushwood 150 meters each side of the road or railway, so that the view to either side would be entirely clear. When all these measures were to no avail, the High Commissioner of the Ljubljana Province, on July 15, 1942, in agreement with the army command, issued an order by which all local passenger train service was stopped. No one was to travel on transit lines, except those persons who had passports for abroad or had any permits for other parts of the Kingdom of Italy. No movement of any kind with any kind of transportation vehicle, or on foot, from place to place was permitted. There is no autobus service. No stopping or moving within one kilometer on either side of railroad tracks.

No telephone, telegraph and postal service from within or from without Ljubljana. Those who disobey this order are to be shot without warning. Buildings and communities in which arms, ammunition, explosives and war material are found, are to be demolished. Buildings which harbor rebels and from which disrespect is shown to the Italian flag are likewise to be destroyed.

All traffic on water is prohibited. All boats must be brought on land 200 meters away from the shore. Ljubljana is surrounded by barbed-wire entanglements, all public buildings are veritable fortresses with bunkers, cemented windows and cubby-holes from which to shoot. The Citadel of Ljubljana, which has been standing for many centuries on a hillock in the middle of the city with its beautiful trees and shrubs, is no longer the favorite promenade which commands such a superb view. An underground report during May of this year concludes with the words: "I am writing this on May 20, while Italian cannons are booming from the Citadel and hurling fire on Crna village on the Ljubljana Marshland."

To what lengths go the cruelties of the invaders is proved by the decrees of July 24, 1942, which prohibits the sale of bandages, gauze, absorbent cotton, tincture of iodine, pure and denatured alcohol, etc. All the existing supply had to be reported to the High Commissioner. The sale of the above articles is permitted only with the buyer's accredited card and then entered in a special catalogue. Only one article at a time may be sold. All this is designed to prevent the wounded rebels from receiving medical aid. The physicians are obliged, under heavy penalty, to report all cases of the wounded to the authorities.

The occupiers want to change once flourishing Slovenian into a land of death. But the will to be free of a race that has been living on this land for 1300 years, is indomitable. The fantastic armed superiority which is at the disposal of 150 million invaders can wipe this race from the face of the earth, but they cannot make it yield. And while the sons of this race fight for liberty under snow-capped mountains and in shady forests, there is the hope of resurrection. All the Slovene regions, from Carinthia and through the heart of Slovenia down to the Coastland, are united in a common suffering, all Slovenia is united in a suffering and a fighting Yugoslavia. The Slovenes, Croats and Serbs have demonstrated with their armed resistance, their fighting unity and their will to live in freedom. In their life and death struggle they are gathering moral force from the heroic resistance of Russia, and are now ardently awaiting help from the launching of a second front, so that, united in the common struggle of the democracies, they will create a new order of freedom and happiness for all.

The End.

America and her allies are winding up for the knockout punches against the Nazis and Japs. Don't be a drawback to the big push by getting laid up with accidental injuries. The Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council urge you to be extra careful working, walking and driving, to stop accidents and speed victory!

Telenews Theatre

Thrilling official U. S. Navy films of a spectacular duel between an American aircraft carrier and a Jap torpedo squadron headlines the new program at the Telenews Theatre, which started yesterday. Before your eyes, Jap planes disintegrate as they burst into flames and plunge into the sea.

Arawe's invasion, threatening the Jap base at Rabaul, is carried out swiftly and effectively by General MacArthur's 6th Army. Newsreels show American bombers unloading deadly explosives on the Jap positions, to soften up targets for invasion. In a series of record raids, American bombers are shown as they blast Cape Gloucester, Jap air base on the tip of New Britain.

Two invasion stories of special interest are screened at the Telenews this week. One is the preview of the coming invasion, by Hanson W. Baldwin, New York Times military expert and radio commentator. The other is a screen interview with Lt. John Mason Brown, author of "To All Hands," who tells the story of his eye-witness report on the invasion of Sicily.

If Alfred Tennyson were living today, he might write another stirring poem about ringing out the old year and ringing in the new. And undoubtedly he would include this exhortation, in effect: Ring out the casual, careless, tragic attitude that accidents will happen and we can't do much to prevent them, and ring in the sensible, alert, careful way of living that will bring freedom from the pain and sadness, worry and expense caused by accidents. Tennyson is not here to write such an appeal. But the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council ask you simply to make nineteen-hundred-forty-four a careful, accidentless year, for yourself and victory!

Here's a safety suggestion to motorists from the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council: Carry a pocket knife, or a putty knife or some other sharp-bladed tool in your dash-board compartment. It will come in mighty handy to scrape the ice from your windshield and clear your vision for safe driving.

Here's a New Year's greeting from the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council:

May Forty-Four bring you good cheer

And be for all the freedom year.

To keep you happily alive

Here's wishing you the Freedoms Five!

Ladies and gentlemen, the Fifth Freedom is Freedom from Accidents!

BEWARE OF BURNS!

Take care in the kitchen! In that one room in the house most burns occur, according to the National Safety Council. Do you make it a practice to turn all handles of cooking utensils away from the edges of the range to protect yourself and members of your family from possible burns through spillage of a utensil's hot contents? And do you keep handles turned away from other lighted top burners, too? In the emergency of small and minor burns, it is well to remember that the simplest treatment is now considered the most effective in some of the leading hospitals: be careful not to break any blisters; cover area with sterile fine mesh gauze to which petrolatum, better known as petroleum jelly, has been liberally applied, and dress with a fairly thick gauze bandage applied firmly but not too tightly. Call a doctor immediately if the burn is deep or covers a wide area.

War Homes For Children

During the first three weeks of the Welfare Federation's "War-Homes for Children" campaign 1,023 families in the Greater Cleveland area have inquired about opening their homes to children of broken homes, Joseph T. Sweeney, chairman of the Board of Sponsors, announced today.

"There are about 400 of these children," said Mr. Sweeney, "and we have to figure on getting about four times as many inquiries as there are children who need placement, judging by the experience of other large cities in this type of campaign. That means we'll all have to lean against the wheel extra hard during the next and last week. Fortunately, the quality of the families who have been interested in the Cleveland campaign is exceptionally good, and this may mean a somewhat higher proportion of actual homes for children than we anticipate."

"At present, the greatest need of all is for more Catholic homes, because we try to place children where they will have the same religious background as that of their relatives. Less than one-third of the leads thus far have come in from Catholic families, whereas over one-half of the children needing homes are Catholic."

"We are not asking people to give money in this campaign or to contribute anything that will cost them money," Mr. Sweeney pointed out. "For each child the Welfare Federation agencies pay \$20 to \$30 a month for board cost, depending upon the age and sex of the child, and will also provide clothing and medical care."

Complete information on giving one of these children a home can be secured at the Office of War Homes for Children in the War Service Center at the Public Square.

Jack Yeaman Bryan,
Director of Public Relations

Injuries and deaths are casualties on the assembly line as well as on the battle line. And more workers were killed off the job last year than were killed at work, says the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council. War workers, do your work the safe way. Do your walking and driving and relaxing the safe way. Save manpower for warpower.

American Legion News

By John Wenzel Jr.

Amidst the shadowy, but not totally, obscure world of today, the year's choicest holiday has once again gone by. It is our wish and hope that in this new year our gallant young heroes who are now in combat with the most crucial war this world has ever experienced, may soon come back from the fox holes of the jungles and the deserts from oceans, from planes above and the subs under the seas from tanks, tents, and barracks to their loved ones and their family hearth. It is also our most hearty wish and hope that the showers of consolation from heaven will come in abundance to those whose hearts are afflicted from the past and present war.

The last meeting of Lakeshore Post, Dec. 9th, 1943 was opened much sooner than usual due to Commander John L. Melich's alert eye on the ticket and also because of the more prompt assemblage of the members whose attendance was better than expected at this time of the year. With this early start, our business was disposed in record time, so we hiked over to the Auxiliary quarters and found them busy writing letters and wrapping packages, with no doubt most of them being sent out to their sons and daughters in service. I might as well complete the picture in full, for they also had steaming coffee with various tarts, "krofe" and "polnjske" and were they good.

Comrades, let's start the new year right by being present 100 per cent at our next meeting, January 13th at St. Clair Recreation Center. Honorably discharged participants of World War II are eligible to join the ranks of American Legion.

You'll make another victorious contribution
By making this a New Year resolution:
I'll work and walk and drive with care,
And watch for danger everywhere,
And make my home a safe institution!

CORNBREAD, PORK AND GRAVY ARE SIMPLY MADE FOR ONE ANOTHER

There are some foods which have an affinity one for the other, just like moon and June. Cornbread, pork and milk gravy are a trio that appear together in perfect harmony. We think that a nice pot of greens go well with this group, if you'd like to make it a quartet.

You probably need no advice on the pork n' gravy but just in case you do, here's how. Fry the pork until it is well done and the extra fat is thoroughly cooked out of the meat. Remove the meat from the pan and pour part of the fat into your fat salvage container. Then here's a trick to make the gravy without a lump. Put the flour, salt and pepper in a small jar and add cold milk. Cover and shake vigorously until the flour is thoroughly blended. Pour this mixture into the drippings in your frying pan and stir until thickened.

Perhaps you have a favorite cornbread recipe but we'd like to have you try this one. It is made with whole wheat flakes, the kind you eat for breakfast to give you pep. This vitamin fortified cereal adds a swell nutty flavor and extra vitamins too!

Pep Cornbread

3 tablespoons shortening	1 cup milk
2 tablespoons sugar	1 cup flour
2 eggs, well beaten	3 teaspoons baking powder
1 1/2 cups vitamin fortified whole wheat flakes	1/2 teaspoon salt
	1/2 cup yellow corn meal

Blend shortening and sugar thoroughly. Add eggs; beat well. Add vitamin fortified whole wheat flakes and milk; let stand 10 minutes. Sift flour, baking powder, salt and cornmeal together. Stir into first mixture; mix well. Bake in greased pan in moderately hot oven (400°) about 30 minutes.

Yield: 9 squares (8 x 8-inch pan).